

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра урології

ЗАТВЕРДЖУЮ

перший проректор з науково-педагогічної роботи

проф. Вікторія Сергієнко

« ____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

для занять з слухачами циклу ТУ м. Луцьк

"Онкоурологія"

Кількість навчальних годин: лекції – 12, семінарські заняття – 20,

практичні заняття – 40, самостійна робота – 36,

додаткові програми - 12

Разом – 120

Кредити ECTS – 4,0

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри урології

Затверджено на методичній
комісії факультету
післядипломної освіти

Протокол № 1

від _____ 20__ р.

Протокол № 1

від _____ 20__ р.

Завідувач кафедри урології

_____ А. Ц. Боржієвський

Голова методичної комісії ФПДО

_____ О.Є. Січкоріз

1. Тема 1. ДОБРОЯКІСНІ ТА ЗЛОЯКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ НИРОК. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИКА, КЛІНІКА ТА ЛІКУВАННЯ.

2. **Актуальність теми:** Доброякісні та злоякісні захворювання нирок набули за останні роки значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання клініки, методів діагностики та лікування їх, а також знання попередження таких захворювань. Пухлини нирки в дорослих складають 2-3% всіх новоутворень. Переважний вік хворих 55-60 років. Чоловіки хворіють на рак нирки в 2 рази частіше.

3. **Мета заняття:** Навчитися класифікації, діагностиці, клінічному перебігу, лікуванню хворих із доброякісними та злоякісними захворюваннями нирок.

4. **Матеріальне оснащення і технічні засоби:** рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозирки, комп'ютерна презентація.

5. **План і організаційна структура заняття:** тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) - 210 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 20 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання доброякісних та злоякісних захворювань нирок, обґрунтовується значимість знання пухлин вказаних органів.
2. В наступному питанні викладачем розглядається етіопатогенез та подається класифікація доброякісних та злоякісних захворювань нирок. Подається класифікація злоякісних пухлин згідно системи TNM.
3. Розглядається класифікація згідно гістологічної будови та ступеню диференціації доброякісних та злоякісних захворювань нирок.
4. Викладач інформує студентів про клінічний перебіг доброякісних та злоякісних захворювань нирок. Розглядається питання діагностики окремих доброякісних та злоякісних пухлин нирок на підставі клініко-рентгенологічного обстеження хворого.
5. Викладач знайомить студентів з методами консервативного та оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань нирок.
6. Вивчається питання метастазування злоякісних захворювань нирок.
7. Розглядається прогноз при різних типах доброякісних та злоякісних захворювань нирок.
8. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
9. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
10. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Етіопатогенез доброякісних і злоякісних захворювань нирок.
2. Класифікація аденоми нирки:
  - а) за цитологічними особливостями:
    - світлоклітинна,
    - базофільна,
    - еозинофільна,
    - зернистоклітинна,
    - змішана
  - б) за будовою пухлини:
    - солідна,
    - тубулярна,

- папілярна,
  - кістозна,
  - змішана
- в) за кількістю:
- солітарна,
  - множинна з одnobічним ураженням,
  - множинна з двобічним ураженням
3. Класифікація пухлинних захворювань нирок згідно системи TNM.
  4. Симптоматика доброякісних і злоякісних захворювань нирок.
  5. Сучасна діагностика пухлин нирок:
    - а) лабораторна діагностика
    - б) ультразвуковий метод
    - в) рентгенологічні методи
    - г) магнітно-резонансна томографія
    - д) комп'ютерна томографія
    - ж) радіоізотопні методи
    - з) КТ і МРТ
    - е) пункційна біопсія
  6. Консервативне лікування доброякісних і злоякісних захворювань нирок.
  7. Оперативне лікування пухлин нирок.
  8. Прогноз та виживання при пухлинних захворюваннях нирок.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, правильно визначити ту чи іншу пухлину нирки, сформулювати правильний діагноз і визначити адекватне лікування тієї чи іншої пухлини.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
2. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
4. Лопаткин Н.А. Руководство по урологии, М., 1998.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.

1. **Тема 2. ДОБРОЯКІСНІ ТА ЗЛОЯКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ПОРОЖНИСТОЇ СИСТЕМИ НИРОК. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИКА, КЛІНІКА ТА ЛІКУВАННЯ.**

2. **Актуальність теми:** Доброякісні та злоякісні захворювання порожнистої системи нирок за останні роки нирок набули значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання клініки, методів діагностики та лікування їх, а також знання попередження таких захворювань.

3. **Мета заняття:** Навчитися класифікації, діагностиці, клінічному перебігу, лікуванню хворих із доброякісними та злоякісними захворюваннями порожнистої системи нирок.

4. **Матеріальне оснащення і технічні засоби:** рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозирки, комп'ютерна презентація.

5. **План і організаційна структура заняття:** тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) - 190 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 40 хв.

6. **Зміст заняття:**

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання доброякісних та злоякісних захворювань порожнистої системи нирок, обґрунтовується значимість знання пухлин вказаних органів.
2. В наступному питанні викладачем розглядається етіопатогенез та подається класифікація доброякісних та злоякісних захворювань порожнистої системи нирок. Подається класифікація злоякісних пухлин порожнистої системи нирок згідно системи TNM.
3. Викладач інформує студентів про клінічний перебіг доброякісних та злоякісних захворювань порожнистої системи нирок. Розглядається питання діагностики окремих доброякісних та злоякісних пухлин порожнистої системи нирок на підставі клініко-рентгенологічного обстеження хворого.
4. Викладач знайомить студентів з методами консервативного та оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань порожнистої системи нирок.
5. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
6. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
7. У заклjučному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. **Контрольні питання:**

1. Етіопатогенез доброякісних і злоякісних захворювань порожнистої системи нирок.
2. Класифікація пухлин ниркової миски:
  - а) епітеліальні
    - перехідно-клітинна папілома
    - перехідно-клітинний рак
    - плоско клітинний рак
    - аденокарцинома
    - недиференційований рак
  - б) неепітеліальні
    - доброякісні (фіброма, нейрофіброма, ангіома, ліпома)
    - злоякісні (саркоми)
  - в) вторинні пухлини
3. Класифікація пухлинних захворювань порожнистої системи нирок згідно системи TNM.

4. Симптоматика доброякісних і злоякісних захворювань порожнистої системи нирок.
5. Сучасна діагностика пухлин порожнистої системи нирок:
  - а) лабораторна діагностика
  - б) ультразвуковий метод
  - в) рентгенологічні методи
  - г) магнітно-резонансна томографія
  - д) комп'ютерна томографія
  - ж) радіоізотопні методи
  - з) КТ і МРТ
  - е) пункційна біопсія
6. Консервативне лікування доброякісних і злоякісних захворювань порожнистої системи нирок.
7. Оперативне лікування пухлин порожнистої системи нирок.
8. Прогноз при пухлинних захворюваннях порожнистої системи нирок.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, правильно визначити ту чи іншу пухлину порожнистої системи нирки, сформулювати правильний діагноз і визначити адекватне лікування тієї чи іншої пухлини.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

1. Тема 3. ДОБРОЯКІСНІ ТА ЗЛОЯКІСНІ ПУХЛИНИ СЕЧОВОДУ. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИКА, КЛІНІКА ТА ЛІКУВАННЯ.

2. Актуальність теми: Доброякісні та злоякісні захворювання сечоводів за останні роки нирок набули значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання клініки, методів діагностики та лікування їх, а також знання попередження таких захворювань.

3. Мета заняття: Навчитися класифікації, діагностиці, клінічному перебігу, лікуванню хворих із доброякісними та злоякісними захворюваннями сечоводів.

4. Матеріальне оснащення і технічні засоби: рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозірки, комп'ютерна презентація.

5. План і організаційна структура заняття: тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) - 210 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 20 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання доброякісних та злоякісних захворювань сечоводів, обґрунтовується значимість знання цих пухлин.
2. В наступному питанні викладачем розглядається етіопатогенез та подається класифікація доброякісних та злоякісних захворювань сечоводів. Подається класифікація злоякісних пухлин згідно системи TNM.
3. Розглядається класифікація згідно гістологічної будови та ступеню диференціації доброякісних та злоякісних захворювань сечоводів.
4. Викладач інформує студентів про клінічний перебіг доброякісних та злоякісних захворювань сечоводів. Розглядається питання діагностики окремих доброякісних та злоякісних пухлин сечоводів на підставі клініко-рентгенологічного обстеження хворого.
5. Викладач знайомить студентів з методами консервативного та оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечоводів.
6. Розглядається прогноз при різних типах доброякісних та злоякісних захворювань сечоводів.
7. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
8. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
9. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Етіопатогенез доброякісних і злоякісних захворювань сечоводів.
2. Класифікація пухлин сечоводів.
3. Класифікація пухлинних сечоводів згідно системи TNM.
4. Симптоматика доброякісних і злоякісних захворювань сечоводів.
5. Сучасна діагностика пухлин сечоводів:
  - а) лабораторна діагностика
  - б) ультразвуковий метод
  - в) рентгенологічні методи
  - г) магнітно-резонансна томографія
  - д) комп'ютерна томографія
  - ж) радіоізотопні методи
  - з) КТ і МРТ
6. Консервативне лікування доброякісних і злоякісних захворювань сечоводів.
7. Оперативне лікування пухлин сечоводів.
8. Прогноз при пухлинних захворюваннях сечоводів.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, правильно визначити ту чи іншу пухлину

сечоводів, сформулювати правильний діагноз і визначити адекватне лікування тієї чи іншої пухлини.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

Тема 4. ДОБРОЯКІСНІ ТА ЗЛОЯКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ СЕЧОВОГО МІХУРА. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИКА, КЛІНІКА ТА ЛІКУВАННЯ.

2. Актуальність теми: На фоні значного загального збільшення онкозахворюваності відзначається приріст захворюваності на рак сечового міхура (РСМ). В Україні в 2000 році РСМ склав 9,6 на 100 000 населення. Летальність до 1 року - 33,6%, 5 річне виживання - 38%. Спеціальним методом лікування охоплено тільки 61,6%. В Донецькій області показники гірші, ніж в середньому по Україні. Захворюваність 10,6 на 100 000, смертність до року - 37,3%, спеціальним лікуванням охоплено 58,5%. Важливою стороною проблеми є низька ефективність лікування хворих із-за пізнього і несвочасного звертання і виявлення. Однією з причин даної ситуації можуть бути недостатні знання питань лікарями різних спеціальностей. Знання патології і раціональне використання лікувально-діагностичного обладнання дозволяє суттєво покращити ситуацію.

3. Мета заняття: Навчитися класифікації, діагностиці, клінічному перебігу, лікуванню хворих із доброякісними та злоякісними захворюваннями сечового міхура.

4. Матеріальне оснащення і технічні засоби: рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозірки, комп'ютерна презентація.

5. План і організаційна структура заняття: тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) – 200 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 30 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура, обґрунтовується значимість знання пухлин цього органу.
2. В наступному питанні викладачем розглядається етіопатогенез та подається класифікація доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура. Подається класифікація злоякісних пухлин згідно системи TNM.
3. Розглядається класифікація згідно гістологічної будови та ступеню диференціації доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
4. Викладач інформує студентів про клінічний перебіг доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура. Розглядається питання діагностики окремих доброякісних та злоякісних пухлин нирок на підставі клініко-рентгенологічного обстеження хворого.
5. Викладач знайомить студентів з методами консервативного та оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
6. Вивчається питання метастазування злоякісних захворювань сечового міхура та віддалені результати лікування.
7. Розглядається прогноз та канцероспецифічне виживання при різних типах доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
8. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
9. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
10. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Етіопатогенез доброякісних і злоякісних захворювань сечового міхура.
2. Класифікація доброякісних і злоякісних захворювань сечового міхура:
  - а) епітеліальні
    - перехідно-клітинна папілома
    - перехідно-клітинна папілома, інвертований тип
    - плоско клітинна папілома
    - перехідно-клітинний рак
    - вид перехідно-клітинного раку:
      - з плоскоклітинною метаплазією
      - з залозистою метаплазією
      - з плоскоклітинною і залозистою метаплазією
    - плоскоклітинний рак
    - аденокарцинома
    - недиференційований рак
  - б) неепітеліальні
    - доброякісні (фіброма, нейрофіброма, ангіома, ліпома)
    - злоякісні (саркоми)
      - рабдоміосаркома
      - інші новоутвори
  - в) змішані пухлини
    - феохромоцитома
    - лімфома
    - злоякісна меланома
    - інші новоутвори
  - г) метастатичні та вторинні пухлини
  - д) некласифіковані пухлини
  - ж) не пухлинні зміни епітелію
  - з) пухлино подібні ураження

3. Класифікація пухлинних захворювань нирок згідно системи TNM.
4. Симптоматика доброякісних і злоякісних захворювань сечового міхура.
5. Сучасна діагностика пухлин сечового міхура:
  - а) лабораторна діагностика
  - б) ультразвуковий метод
  - в) рентгенологічні методи
  - г) магнітно-резонансна томографія
  - д) комп'ютерна томографія
  - ж) КТ і МРТ
  - з) цистоскопія
  - е) пункційна біопсія
6. Консервативне лікування доброякісних і злоякісних захворювань сечового міхура.
7. Оперативне лікування пухлин сечового міхура.
8. Прогноз та виживання при пухлинних захворюваннях сечового міхура.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, правильно визначити ту чи іншу пухлину сечового міхура, сформулювати правильний діагноз і визначити адекватне лікування тієї чи іншої пухлини.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

1. Тема 5. СУЧАСНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ПУХЛИН СЕЧОВОГО МІХУРА.

2. Актуальність теми: Сучасне лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура є актуальною темою, оскільки дана патологія набуває значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання сучасних методів лікування пухлин сечового міхура.

3. Мета заняття: Навчитися сучасним методам лікування хворих із доброякісними та злоякісними захворюваннями сечового міхура.

4. Матеріальне оснащення і технічні засоби: рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозорки, комп'ютерна презентація.

5. План і організаційна структура заняття: тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) – 190 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 40 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання сучасного лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура, обґрунтовується значимість знання цього питання.
2. Розглядається питання консервативних методів лікування пухлин сечового міхура. Покази до такого лікування.
3. Вивчаються схеми хіміотерапії. Обговорюється ефективність БЦЖ-терапії при пухлинах сечового міхура.
4. Обговорюються покази до хірургічного лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
5. Розглядається методика трансуретральної резекції пухлин сечового міхура.
6. Вивчаються лазерні методики видалення доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
7. Розглядаються варіанти відкритих оперативних втручань та покази до радикальної цистектомії.
8. Обговорюються близькі і віддалені результати консервативного і оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
9. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
10. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
11. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Консервативні методи лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура. Покази до консервативної терапії.
2. Схеми хіміотерапії злоякісних захворювань сечового міхура.
3. Застосування БЦЖ-терапії у лікуванні пухлин сечового міхура.
4. Покази до оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
5. Трансуретральна резекція доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
6. Лазерні методики видалення доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.
7. Варіанти відкритих оперативних втручань та проведення радикальної цистектомії.
8. Близькі і віддалені результати консервативного і оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура. Канцероспецифічне виживання.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, гістологічної класифікації та TNM правильно обрати оптимальний вид лікування пухлини сечового міхура. Знати і володіти сучасними методами лікування доброякісних та злоякісних захворювань сечового міхура.

9. **Форми і методи контролю засвоєння матеріалу:** Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

1. **Тема 6. ДОБРОЯКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ПРОСТАТИ. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИКА, КЛІНІКА ТА ЛІКУВАННЯ.**

2. **Актуальність теми:** Доброякісні захворювання простати набули за останні роки значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання клініки, методів діагностики та лікування їх, а також знання попередження таких захворювань. Однією з найроповсюдженіших доброякісних пухли простати є її аденома (доброякісна гіперплазія). Це захворювання діагностується більш, ніж у половини чоловіків старше 50 років, 75% у віці 60-80 років і в 90% – старше 90 років.

3. **Мета заняття:** Навчитися класифікації, діагностиці, клінічному перебігу, лікуванню хворих із доброякісними захворюваннями простати.

4. **Матеріальне оснащення і технічні засоби:** рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозірки, комп'ютерна презентація.

5. **План і організаційна структура заняття:** тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) - 210 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 20 хв.

6. **Зміст заняття:**

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання доброякісних захворювань простати, обґрунтовується значимість знання пухлин цього органу.
2. В наступному питанні викладачем розглядається етіопатогенез та подається класифікація доброякісних захворювань простати.
3. Розглядається класифікація згідно гістологічної будови доброякісних захворювань простати.
4. Викладач інформує студентів про клінічний перебіг доброякісних захворювань простати. Розглядається питання діагностики окремих доброякісних пухлин простати на підставі ультразвукового, урофлоуметричного, уродинамічного, клініко-рентгенологічного обстеження хворого.
5. Викладач знайомить студентів з методами консервативного та оперативного лікування доброякісних захворювань простати.
6. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
7. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
8. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Етіопатогенез доброякісних захворювань простати.
2. Класифікація доброякісних захворювань простати:
  - а) вузлувата гіперплазія
  - б) інші форми гіперплазії
    - гіперплазія, яка пов'язана з атрофією
    - вогнищева внутрішньоацинарна гіперплазія
    - гіперплазія базальних клітин
3. Симптоматика доброякісних захворювань простати. Клінічні стадії аденоми простати.
5. Сучасна діагностика доброякісних захворювань простати:
  - а) лабораторна діагностика
  - б) ультразвуковий метод
  - в) урофлоуметрія
  - г) уродинамічний метод
  - д) цистоскопія
  - ж) методи анкетування (I-PSS, QoL)
  - з) радіоізотопні методи
  - е) пункційна біопсія
6. Консервативне лікування доброякісних захворювань простати.
7. Оперативне лікування доброякісних пухлин простати.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, правильно визначити ту чи іншу пухлину простати, сформулювати правильний діагноз і визначити адекватне лікування тієї чи іншої пухлини.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.

5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. –УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

1.Тема 7. СУЧАСНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ДОБРОЯКІСНИХ ПУХЛИН ПРОСТАТИ.

2. Актуальність теми: Сучасне лікування доброякісних захворювань простати є актуальною темою, оскільки дана патологія набуває значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання сучасних методів лікування даної патології.

3. Мета заняття: Навчитися сучасним методам лікування хворих із доброякісними захворюваннями простати.

4. Матеріальне оснащення і технічні засоби: урофлоурограми та урограми, рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозірки, комп'ютерна презентація.

5. План і організаційна структура заняття: тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) – 190 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 40 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання сучасного лікування доброякісних захворювань простати, обґрунтовується значимість знання цього питання.
2. Розглядається питання консервативних методів лікування доброякісних пухлин простати. Покази до такого лікування.
3. Вивчаються схеми консервативного лікування. Обговорюється ефективність консервативної терапії у порівнянні із оперативним лікуванням
4. Обговорюються покази до хірургічного лікування доброякісних захворювань простати.
5. Розглядається методика трансуретральної резекції доброякісних пухлин простати. Розглядається метод інцизії простати.
6. Обговорюється трансуретральна радіочастотна термодеструкція та транс ректальна фокусована ультразвукова термоабляція доброякісних пухлин простати.
- 7.Вивчаються лазерні методики видалення доброякісних захворювань простати. Гольмієвий та зелений лазер.
8. Розглядаються варіанти відкритих оперативних втручань та покази до відкритої аденомектомії.
9. Обговорюються близькі і віддалені результати консервативного і оперативного лікування доброякісних захворювань простати.

10. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
10. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
11. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Консервативні методи лікування доброякісних захворювань простати. Покази до консервативної терапії.
2. Схеми консервативної терапії доброякісних захворювань простати.
3. Покази до оперативного лікування доброякісних захворювань простати.
4. Малоінвазивні методи лікування доброякісних захворювань простати.
5. Трансуретральні методи хірургічного лікування доброякісних захворювань простати.
6. Лазерні методики видалення доброякісних захворювань простати.
7. Покази та метод проведення відкритого оперативного втручання – аденомектомії при лікуванні доброякісних захворювань простати.
8. Близькі і віддалені результати консервативного і оперативного лікування доброякісних захворювань простати. Порівняння ефективності різних методів лікування.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, урофлоуметричного, уродинамічного, ультразвукового, рентгенологічного, гістологічного обстежень правильно обрати оптимальний вид лікування доброякісної пухлини простати. Знати і володіти сучасними методами лікування доброякісних захворювань передміхурової залози.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

Тема 8. ЗЛОЯКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ПРОСТАТИ. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИКА, КЛІНІКА ТА ЛІКУВАННЯ.

2. Актуальність теми: Злоякісні захворювання простати набули за останні роки значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання клініки, методів діагностики та лікування їх, а також знання попередження таких захворювань. Ці новоутворення по частоті виникнення стоять на одному з перших місць у чоловіків, складаючи в них по різних джерелах від 5 до 18 відсотків випадків рака. Найчастіше вік тих, хто захворів старше 60-70 років.

3. Мета заняття: Навчитися класифікації, діагностиці, клінічному перебігу, лікуванню хворих із злоякісними захворюваннями простати.

4. Матеріальне оснащення і технічні засоби: рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозирки, комп'ютерна презентація.

5. План і організаційна структура заняття: тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) - 200 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 30 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання злоякісних захворювань простати, обґрунтовується значимість знання пухлин цього органу.
2. В наступному питанні викладачем розглядається етіопатогенез та подається класифікація злоякісних захворювань простати. Класифікація згідно TNM.
3. Розглядається класифікація згідно гістологічної будови злоякісних захворювань простати.
4. Викладач інформує студентів про клінічний перебіг злоякісних захворювань простати. Розглядається питання діагностики окремих злоякісних пухлин простати на підставі рівня ПСА, ультразвукового, урофлоуметричного, клініко-рентгенологічного обстеження хворого.
5. Викладач знайомить студентів з методами консервативного та оперативного лікування злоякісних захворювань простати.
6. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
7. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
8. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Етіопатогенез злоякісних захворювань простати.
2. Класифікація згідно TNM. Гістологічна класифікація злоякісних захворювань простати:
  - аденокарцинома
  - плоско клітинний рак
  - скірозний рак
  - солідна пухлина
3. Симптоматика злоякісних захворювань простати.
5. Сучасна діагностика злоякісних захворювань простати:
  - а) лабораторна діагностика
  - б) визначення ПСА в крові
  - в) ультразвуковий метод
  - г) пункційна біопсія
  - д) цистоскопія
  - ж) радіоізотопні методи

- з) урофлоуметрія
- е) КТ і МРТ

6. Консервативне лікування злоякісних захворювань простати.
7. Оперативне лікування злоякісних пухлин простати.
8. Близькі і віддалені результати лікування злоякісних пухлин простати.
9. Прогноз і виживання при злоякісних захворювань простати

8. Практичні навички: Вміти, на підставі даних рівню ПСА в крові, клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, правильно визначити ту чи іншу пухлину простати, сформулювати правильний діагноз і визначити адекватне лікування тієї чи іншої пухлини.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

1. Тема 9. СУЧАСНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ЗЛОЯКІСНИХ ПУХЛИН ПРОСТАТИ.

2. Актуальність теми: Сучасне лікування злоякісних захворювань простати є актуальною темою, оскільки дана патологія набуває значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання сучасних методів лікування даної патології.

3. Мета заняття: Навчитися сучасним методам лікування хворих із злоякісними захворюваннями простати.

4. Матеріальне оснащення і технічні засоби: дані УЗД, КТ, МРТ і рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозірки, комп'ютерна презентація.

5. План і організаційна структура заняття: тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) – 190 хв.

3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 40 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання сучасного лікування злоякісних захворювань простати, обґрунтовується значимість знання цього питання.
2. Розглядається питання консервативних методів лікування злоякісних пухлин простати. Покази до такого лікування.
3. Вивчаються схеми хіміотерапевтичного лікування. Обговорюється ефективність хіміотерапії у порівнянні із оперативним лікуванням.
4. Розглядається антиандрогенна терапія при лікуванні злоякісних захворювань простати.
4. Обговорюються покази до хірургічного лікування злоякісних захворювань простати.
5. Розглядається методика трансуретральної резекції злоякісних пухлин простати.
6. Вивчаються лазерні методики видалення злоякісних захворювань простати.
8. Розглядаються варіанти відкритих оперативних втручань та покази до радикальної простатектомії.
9. Обговорюються близькі і віддалені результати консервативного і оперативного лікування злоякісних захворювань простати.
10. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
10. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
11. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Консервативні методи лікування злоякісних захворювань простати. Покази до хіміотерапії.
2. Схеми хіміотерапії злоякісних захворювань простати.
3. Покази до оперативного лікування злоякісних захворювань простати.
4. Трансуретральні методи хірургічного лікування злоякісних захворювань простати.
5. Лазерні методики видалення злоякісних захворювань простати.
6. Покази та метод проведення відкритого оперативного втручання – радикальної простатектомії при лікуванні злоякісних захворювань простати.
7. Близькі і віддалені результати консервативного і оперативного лікування злоякісних захворювань простати. Канцероспецифічне виживання.

8. **Практичні навички:** Вміти, на підставі клініко-лабораторного, ультразвукового, даних КТ і МРТ, рентгенологічного, гістологічного обстежень, класифікації ТМН правильно обрати оптимальний вид лікування злоякісної пухлини простати. Знати і володіти сучасними методами лікування злоякісних захворювань передміхурової залози.

9. **Форми і методи контролю засвоєння матеріалу:** Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.

5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. –УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.
9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.
10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.

1.Тема 10. ДОБРОЯКІСНІ ТА ЗЛОЯКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ЯЄЧОК ТА СТАТЕВОГО ЧЛЕНУ. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИКА , КЛІНІКА ТА ЛІКУВАННЯ.

2. Актуальність теми: Доброякісні та злоякісні захворювання яєчок і статевого члену набули за останні роки значного поширення, тому від лікарів вимагається доскональне знання клініки, методів діагностики та лікування їх, а також знання попередження таких захворювань.

3. Мета заняття: Навчитися класифікації, діагностиці, клінічному перебігу, лікуванню хворих із доброякісними та злоякісними захворюваннями яєчок і статевого члену.

4. Матеріальне оснащення і технічні засоби: рентген плівки, слайди, аналізи, таблиці, прозірки, комп'ютерна презентація.

5. План і організаційна структура заняття: тривалість заняття - 4 год., з них:

1. Підготовчий етап (організація заняття, учбові завдання) - 10 хв.
2. Основний етап (формування знань, вмінь, навичок) - 210 хв.
3. Заключний етап (контроль і корекція знань, проведення підсумкового заняття, домашнє завдання) - 20 хв.

6. Зміст заняття:

1. У вступній частині викладач знайомить студентів з темою заняття, на якому розглядаються питання доброякісних та злоякісних захворювань яєчок і статевого члену, обґрунтовується значимість знання пухлин вказаних органів.
2. В наступному питанні викладачем розглядається етіопатогенез та подається класифікація доброякісних та злоякісних захворювань яєчок і статевого члену. Подається класифікація злоякісних пухлин згідно системи TNM.
3. Розглядається класифікація згідно гістологічної будови та ступеню диференціації доброякісних та злоякісних захворювань яєчок і статевого члену.
4. Викладач інформує студентів про клінічний перебіг доброякісних та злоякісних захворювань яєчок і статевого члену. Розглядається питання діагностики окремих доброякісних та злоякісних пухлин яєчок і статевого члену на підставі клініко-рентгенологічного обстеження хворого.
5. Викладач знайомить студентів з методами консервативного та оперативного лікування доброякісних та злоякісних захворювань яєчок і статевого члену.
6. Вивчається питання метастазування злоякісних захворювань яєчок і статевого члену.

7. Розглядається прогноз при різних типах доброякісних та злоякісних захворювань яєчок і статевого члену.
8. Заслуховуються реферати, які підготовлені студентів по темі заняття.
9. Викладач оцінює підготовку студентами рефератів, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію.
10. У заключному питанні викладач підводить підсумок заняття.

7. Контрольні питання:

1. Етіопатогенез доброякісних і злоякісних захворювань яєчок і статевого члену.
2. Класифікація доброякісних і злоякісних захворювань яєчок і статевого члену нирки.
3. Класифікація пухлинних захворювань яєчок і статевого члену згідно системи TNM.
4. Симптоматика доброякісних і злоякісних захворювань яєчок і статевого члену.
5. Сучасна діагностика пухлин яєчок і статевого члену:
  - а) лабораторна діагностика
  - б) ультразвуковий метод
  - в) рентгенологічні методи
  - г) магнітно-резонансна томографія
  - д) комп'ютерна томографія
  - ж) радіоізотопні методи
  - з) КТ і МРТ
  - е) пункційна біопсія
6. Консервативне лікування доброякісних і злоякісних захворювань яєчок і статевого члену.
7. Оперативне лікування пухлин яєчок і статевого члену.
8. Прогноз та виживання при пухлинних захворюваннях яєчок і статевого члену.

8. Практичні навички: Вміти, на підставі клініко-лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, гістологічного обстежень, правильно визначити ту чи іншу пухлину яєчок і статевого члену, сформулювати правильний діагноз і визначити адекватне лікування цієї чи іншої пухлини.

9. Форми і методи контролю засвоєння матеріалу: Усне опитування, перевірка практичних навичок та розв'язування ситуаційних задач, обговорення рефератних повідомлень, аналітична дискусія.

10. Рекомендована література:

обов'язкова:

1. Возіанов С.О., Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Урологія, “Світ”, Львів 2002
2. Возіанов С.О., Зербіно Д.Д., Шуляк О.В. і співавт. - Атлас по мікро- і макроурології. Львів, 2004.
3. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. - Урологія, Дніпропетровськ, 2002
4. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В. і співавт. – Нирки - лабораторні методи обстеження.
5. Возіанов С.О., Шуляк О.В. і співавт. – УРОЛОГІЯ, “Кварт”, Львів 2009 (електронний варіант)

додаткова:

1. Трапезникова М.Ф. Пухлини нирок. - М., 1978. - С. 184.
2. Питель А.Я., Погорелко І.П. Основы практической урологии. М., 1969р.
3. Оперативна урологія під ред. Лопаткіна М.О. - М., 1987.
5. Травми і хірургічні захворювання органів таза і зовнішніх статевих органів під. ред. Жукової М.Н. - М., 1969. - С. 151-171.
6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. Київ, 1993
7. Єрухімов Л.С. Рак сечового міхура.- М., 1975.- 163 с.
8. Шипілов В.І. Рак сечового міхура.- М., 1983.- 192 с.

9. Чухрієнко Д.П., Люлько А.В. Атлас операцій на органах мочеполової системи. М. 1972р.

10. Чухрієнко Д.П., Люлько О.В. Атлас операцій на органах сечостатевої системи. - М., 1972.